

Z KRAKOWA DNIA 9. WRZESNIA 1812 Roku WĘ SRODĘ.

Z Warszawy d. 1. Września.

WYPISY z DZIENNIKA

KONFEDERACTI JENERALNET KROLESTWA POLSKIEGO.

Obywatele Powiatu Kieleckiego w skutku uchwał Rady Jeneralney Konfederacyi Jeneralney pod dniem 1 Lipca 1812 zapadtey, tchnąc nacyjnym ogniem miłości Ojczyzny, po wezwaniu Pana Zastępow, przyśląpili do aktu sobie przeznaczonego. W. Podprefekt tegoż Powiatu wezwał JW. Jozefa Niemoiewskiego Posta, izby do sprawowania obowiązku Marszałka przyśląpili. JW. Marszałek w krotkiej swojej przemowie, wyflawivszy cel zgromadzenia tego, wezwał na Assessorow JW. Franciszka Dobieckiego Marszałka bywszego i JW. Antoniego Sadowskiego bywszego Sędziego Pokoju Powiatu Kieleckiego, na Sekretarza zaś Urodz. Franciszka Łochowskiego, który w tym miejscu odczytał akt Konfederacyi Jener. Królestwa Polskiego w Warszawie dnia 28 Czerwca 1812 zrobiony.

Po zajętych miejscu przez Członki wybrane, zgromadzeni Obywatele Powiatu Kieleckiego oświadczyli, że bez żadnego wyjątku przyśląpnią do aktu Konfederacyi Jeneralney i ślubnią, że zamierzony cel wszelkimi siłami popierać będą przez poświęcenie się całkowite tak osob iako też i majątkow swoich, że aż do wylania ostatney kropli krwi poświęcą się, że posłuszni rozkazom Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego, i wdzię-

czni Wielkiemu Wskrziesicielowi NAPOLEONOWI aż do grobu będąc, wpaiać tę wdzięczność w naypoźniejsze wnuki swoje nie prześląną; że w każdym momencie tam gdzie honor i Ojczyzna wzywać ich będzie, zemślą przeciw nieprzyjac o om wspólney matki poniosą, i wszelkimi siłami braci swoich dotąd w niewoli obcey ięzających, posiłkować starać się będą.

JW. Stanisław Cieński Poseł Hebdowski i Marszałek Seymiku tegoż Powiatu w dniu 30 Lipca r. b. odbytego, doniósł że Obywatele prawo głosowania mający z nieograniczonym dla tak świętey sprawy poświęceniem się do Konfederacyi przyśląpili. Równie liczni Obywatele prawa głosowania niemający a temu Seymikowi przytomni w oddzielnym Accessie podobneż chęci oświadczyli.

Obywatele gminy miasta wolno-handlowego Krakowa na zgromadzenie polityczne w dniu 25 Lipca r. b. zebrani po zagaieniu posiedzenia przez W. Mączyńskiego Deputowanego teyże gminy gorliwym i pięknym głosem następujący akces do Konfederacyi podpisali.

Zgromadzeni Obywatele gminy drugiey miasta wolno handlowego Krakowa, poruszeni do naywyższego stopnia czułości, wylewem też radosnych twarzy ich rozszających, po wykrzyknieniu "niech żyje Wielki NAPOLEON nasz zbawca—Niech żyje Król nasz — niech żyją bratnie zwyciężkie armie — niech żyje wiecznie, w

nich Polska w randze Królestwa na nowo po wskrzeszeniu ogłoszona: oświadczyli w świątyni pana zastępów, że z ochotą i chęcią największą wiążemy się, przystępujemy i akces czynimy do aktu Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego, ofiarując majątki i życie nasze na wyparcie że wszystkich części ziemi Polskiej nieprzyjaciela, który też ziemię oyców naszych uiarzmił i przywłaszczył. — Takowe wiązanie się nasze, przystąpienie i akcesu uczynienie do aktu Konfederacyi Jeneralney podpisami naszymi z imion i nazwisk w obliczu Boga świata i sędziego najwyższego myśli i serc naszych utwierdzamy (Tu następują.)

W podobnym zapale, chęci i gorliwości odbyło się zgromadzenie gminy trzeciej tegoż miasta Krakowa pod przewodnictwem W. Krzyżanowskiego teyże gminy Deputowanego, który w głosie swym zagaieniu mianym po wystawieniu celu zgromadzenia wyraził:

Nie potrzeba wam Obywatele przypominać, kto zabystwo Oycyzny naszej popełnił. — Już sprawiedliwość przedwieczna zaczyna rozciągać swą karę nad tem mocarstwem, które nam tyle kłesk, tyle nieszczęścia sprawiło, dosyć jest wystawić pamięci waszey smutny obraz ziemi tey na której życie wzięliśmy, a szczególnie miasta naszego. — Nie ieden z nas jest jeszcze żywy świadek i uczelnik tych krzywd, które nam przez Moskwę wyrządzone były. — Wieleż to razy to samo przedmieście ręką tych Barbarzyńców podpalone ogniem spłonęło? Czyież tu były domy na tych pustych placach, jeżeli nie przodków naszych, na których dzisiaj widzimy tylko żałosne gruzy, iedyne dziedzictwo które się między naszey po nieszczęśliwych oycach dostało. Czyliż te same zwaliska nie zdają się nam przypominać i wzywać do sprawiedliwej pomsty na tym odwiecznym naszym nieprzyjacielu. — Zgromadzeni Obywatele teraz czas wyrokien samego Boga oznaczony, azebyśmy poszukiwali krzywd naszych. —

Mamy pomoc w potędze Wielkiego Wskrzesiciela najdroższej Oycyzny naszej, nie żałujemy dla niey ofiar, nie żałujemy majątkow, a nawet życia samego. — Konfederacya Jeneralna Królestwa Polskiego odzywa się do nas z ufnością, abyśmy byli pomocą świętemu iey dziełu zjednoczenia rozszarpanych części Królestwa Polskiego. — Zapisujemy się ochotnie w księgę akcesow tu przedstawioną, niech nasze uroczyste śluby, które tu w obliczu nieba czynimy dźwignienia najdroższej naszej Oycyzny na wieczność w tey księdze wyryte zostaną. — Księga ta poświęcona potomności, niech dochowa najdalszym pokoleniom naszym, tę czystość ducha z jaką dla Oycyzny patamy.

Obywatele Powiatu Olkuskiego odprawili Seymik na dniu 27 Lipca r. b. w celu przystąpienia do Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego. JW. Bukowski Sędzia Pokoju, przewodniczył temuż Seymikowi w zastępstwie nieobecnego JW. Posła rzezonego Powiatu.

Prefekt Departamentu Krakowskiego przesyłając Radzie Jeneralney 4ry ostatnie zgromadzenia polityczne, uczynił następujący Rapport, który da wyobrażenie o partyotyzmie Obywateli miasta Olkusza.

W dopełnieniu obowiązku Artykułem czwartym Uniwersałem z dnia 30 Czerwca r. b. na Prefektow włożonym pośpiesza Prefekt Departamentu Krakowskiego przedstawić załącznie Radzie Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego księgi akcesowe Obywateli prawo głosowania mających z Powiatu Hebdowskiego. — Obywatele prawo głosowania mających z Powiatu Olkuskiego, Obywatele gminy drugiej i gminy trzeciej miasta wolnego handlowego Krakowa.

Z jaką świętnością i z jakim zapalem przystąpili Obywatele pomienionych Powiatow i gmin do tak chlubnego i na zawsze pamiętnego związku Konfederacyi narodu Polskiego, doczytać się raczy najwyższa Rada z dołączonych mów, opisow Rapportow tak Marszałkow jako i przydujących.

Do tych dodać tu winien Prefekt prawdziwie czyn narodowy Obywateli miasta Górniczego Olkusza. — Ci szanowni Obywatele przez cały przeciąg dwóch obcych Rządow ukrywali z największą troskliwością drogi Herb Królestwa Polskiego ciesząc się iedyne nadzieją przywroce-

nia kiedyś tego narodowego znaku do dawnej jego okazałości. — Jakoż na widok zgromadziających się w ich murach Obywateli z Powiatu na Seymik, na odgłos żywie Polska! mieszkańcy Olkusza przebieżniżywszy z radością Herb z dawną ukrytą wydobyli.

Czterech wiekiem z nich najstarszych w których twarzach największa pokazywała się wesołość, dla oddania powinnym dzieł Panu zaślępow zanoszono Herb odkryty do kościoła w czasie odbywającego się przed rozpoczęciem Seymiku nabożeństwa! a po ukończonym nabożeństwie wywiesili Herb ten na domie gminnym z okrzykami największej radości.

Z Paryża d. 22. Sierpnia.

Dokończenie dotychczasowych do dwunastego biuletynu raportów.

Rapport Xcia Torantu (Mar. Macdonalda) do Xcia Majora Jenerała z Jakobsztatu d. 22 Lipca.

Mci Xze! W tym momencie o godzinie 5tej wieczorem odbieram doniesienie od Jenerała Grawert o rozprawie d. 19 pod Ekau. — Przybywszy do Bowska zajął miejsce Jenerała Ricard, a kiedy piechota przechodziła Axen, tegoż czasu Pułk: Roeder, Adj. Królewski, a jego Szef sztabu, wzięwszy 60 koni, udał się na rozpoznane położenia. O półtoorej mili od Bowska spotkał podstępny nieprzyjacielskie, i łatwo je odparł, lecz wkrótce z ich śmiałości pomiarkował, że miały za sobą znaczne siły. Oftrzegł więc Jenerała Grawert, a razem prosił o dwa szwadrony jazdy i opół baterji konnej artylerji. Nim ta odsiecz przybyła, nieprzyjaciel z góry przekonawszy się o słabości podjazdu Pułk. Roeder, uderzył na niego, lecz znalazł dzielną obronę zaiętego stanowiska. Nierowna ta potyczka coraz więcej nabierała żywości, i coraz bardziej groziła Prusakom, kiedy major Stiern przybył z pułkiem 1wszym dragonow. Mężny

ten officer dzielnie uderzył na jazdę nieprzyjacielską, złamał ją zupełnie i ścigał aż do lasu, gdzie łańcuch musiał zatyzmany ogniem piechoty. Stracił nieprzyjaciel w tej pogoni oprócz wielu zabitych i rannych, officera i 20 jeńców. Prusacy stracili jednego zabitego i 20 rannych, między któremi było trzech officerow, to jest Kapitan Hr. Brandenburg piką w pierś pchnięty, i dwaj officerowie z pułku 1go dragonow, którzy opatrzywszy swoje rany powrocili do bitwy późniejszej, Maią nadzieję, że rana Hr. Brandenburg nie będzie niebezpieczną (on jest bratem naturalnym Króla.) Podług raportow Pułk. Roeder Maj. Stiern i Hr. Brandenburg bardzo się pięknie popisali. Wzięci w niewolę w tej gonitwie, zgodnie powiedzieli, że z wieczora znaczne posiłki przysły do Ekau. Z tej przyczyny wysłali Moskale na odebranie Bowska podjazd z 4ch batalionow piechoty, kilku szwadronow ułanow, z pułku kozakow i kilku dział złożony. Oprócz tego potężne siły zbierały się pod Ekau pod zastoną baterji od dział tociu. Pułk. Roeder zatrzymał się na miejscu, z którego odparł nieprzyjaciela, a Moskale stanęli naprzeciw o 2,000 krokow. Uwiadomiony o tem Jenerał Grawert, postanowił postać rozkaz Jen. Kleift, ażeby prawym brzegiem rzeki Ekau postępując, zaszedł nieprzyjacielowi z boku i z tyłu, gdy tym czasem sam gotował się do uderzenia z przodu. — Trochę pierwej byłem postać Jenerała Kleift do Ranken i Drakin, na wielką drogę z Herberger do Rygi. Jen. Grawert ruszył więc do Ekau. Jazda odparta strzelcow na prawym brzegu tej rzeki postawionych, iako też na lewym zbierających się. W tem stanowisku zatrzymała się czekając na przybycie Kleifta. Skoro o zbliżeniu

sie jego został otrzeżony przez pierwsze wyfrzwały, Jen. Grawert zbliżył się do nieprzyjaciela, przebył wąwoz z jazdą, artylleryą i szzelcami; z częścią piechoty wytrzymał atak, a z drugą wąwoz obchodził. Z drugiej strony Jen. Kleist dzielnie nacierał opierając lewe skrzydło o Ekau. Długo trwała ta krwawa potyczka; Moskale bronili swojego stanowiska z największym uporem; jeden podjazd zupełnie odcięty, walczył do ostatka. Jednak męstwo Prusaków przemogło liczbę, a mądre rozporządzenie naczelników i officerów tryumfowało nad zaciętością i uporem. W pół do ótej wieczorem złamani i rozproszeni zostali Moskale. Świadkami zwycięstwa dnia tego są i chorągiew i kilkaset jeńców, między którymi znajdują się wyżsi officerowie. Stracił nieprzyjaciel znaczną liczbę zabitych i raniomych. Niemala też jest strata Prusaków: między zabitemi jest 3 officerów, to jest Kap. Esbeck z pułku 1go dragonów, który z raną walczył, Podpuł. Roeder, który z największą natarczywością uderzył na piechotę, i Por. Wallis z batalionu fizyliierów pułku 2go, który z natarczywością prowadził szzelców. Jeszcze nie odebrał Jenerał Grawert raportów szczególnych: później ma zebrać wszystkie szczegóły o rozprawach i stratach. Jazda Pruska zawsze najsukuteczniej działała; ona też wytępiła piechotę Moskiewską, lecz ciągłym marszem, i całodzienną potyczką wycieńczona, nad milę daley ścigać nie mogła. Jen. Grawert rozumie, że nieprzyjaciel jeszcze wybierze jedno stanowisko między Ekau, a Rygą lecz tem łatwiej spodziewa się wyprzeć go flantąd, im więcej potyczka dnia 19 Lipca upokorzyła Moskalów, a podniosła ducha Prusaków. Jednak jeżeli prawdziwa jest wiadomość,

którą z wielu stron odebrał, że nieprzyjaciel czeka jeszcze na posiłki, których część pod czas potyczki przybyła, jest rzeczą pewną, iżby daley nie potrafił postąpić; wszakże wszystko uczyni co tylko będzie w mocy jego. Korpusem Moskiewskim dowodzi Jen. Lewis. Jen. Grawert donosi, że trudno mu wymenić celujących officerów, ponieważ wszyscy bez wyjątku ożywieni byli jednym duchem dzielności i jedną chęcią potkania się z nieprzyjacielem. W pierwszy wolny chwili przysłał mi rapport z większemi szczegółami; tym czasem wymienia Jen. Kleist, który tak doskonałe obroty nakazał, i z taką dzielnością uderzył, że iemu przypisuje zwycięstwo. Niewiem, czy podjazd wysłany do Mitawy wszedł do tego miasta. Jen. Grawert przydaie, że chwala dla Prusaków z bitwy d. 19 i cała ich korzyść należy się Pułkownikowi Roeder, szefowi jego sztabu, który z równą ostrożnością iak odwagą prowadził wojsko do ataku, i przykładem swoim zachęcał. Proszę W. X. Mci wyślawić J. C. K. Mci pięknie w każdym względzie przymioty tego officera, i prosić o względy dla jego zasług. Jen. Grawert tak był skromny, że ani siebie, ani swoich officerów, ani swego sztabu nie wymienił, chociaż wszyscy bardzo pięknie popisali się. Chwałebna ta rozprawa w pierwszym początku wojny, obiecuie nadal nowe korzyści. Chciey W. X. Mość prosić J. C. K. Mości o pochwały i o nagrody dla Prusaków. — Jestem —
Marszałek Xie Tarentu.

Rapport Xcia Regein (Mar. Outinot) do Xcia Majora Jenerała, z Białej, d. 31 Lipca o 11 w ezo r m.

Mci Xie! Mam honor zdać sprawę o poruszeniu korpusu moiego od d. 28 na Siebiez. Tegoż dnia sta brygada lekkiej

jazdy i batalion piechoty stanęły u brodu pod Sapieżynem, gdzie most zbudować kazatem. Między Białą, a Sapieżynem stanęły obozem dywizya 1wsza i 2ga, pod Łazówką stanęła dywizya z Dżisny wyściana. Brygada 6ta lekkiej jazdy przeznaczona do zastony marszu tej dywizyi, została napadniona przez 1,400 czyli 1.500 huzarów pułku Grodzieńskiego i kozaków, którzy w brod przeszli Dżysę pod Falencami. Pułk 8my lekkiej jazdy, który sam jeden wytrzymał ten atak, stracił blisko 80 koni walcząc z największą odwagą. Brygada ta, napastowana w marszu, ledwo o godzinie 11tej wieczorem stanęła na miejscu. Z drugiej strony na drodze do Siebieża 5ta brygada spotkała dwa szwadrony pułku Rygskiego. Jen. Caffex uderzył na nie i kilku jeńców zabrał. Z różnych raportów i wzwiadów odkryło się d. 29, że Jen. Kulniew zajmował Falency we 4.000 piechoty, z pułkiem huzarów Grodzieńskich, 2ma pułkami kozackimi po 500 ludzi, 6ma działami artylleryi konney i 12ma działami artylleryi pieszey, i że Xze Witgenstein połączywszy się z Xciem Repninem, osadził Kokenow i Oswięę. D. 30 z rana ruszyłem do Klaczy z 6tą brygadą jazdy lekkiej i 1wszą dywizyą piechoty. Dywizya 2ga i kirysserowie poszli w tęż stronę i zajęli Głowicze, Sokół i Lisę. Zostałem zcią dywizyą u Sapieżyna dla pilnowania brodu, nadto przydałem 6tą brygadę jazdy, dla uważania brodów Zashowskiego i Pulencow. Przybywając do Klaczy o godzinie 11tej rano, postąpiłem podjazdy do Jakubowa, kędy przechodzi droga do Oświat i Kokenowa, spotkały one i przepędziły patrol nieprzyjacielski. Jen. Legrand stanął w Jakubowie z pułkami 20tym lekkiej piechoty, z 56tym liniowym, i z 24tym strzelców konnych.

Rozkazałem im postać podjazdy nad Swoianę dla rozpoznania. Tymczasem pułk 23ci strzelców konnych, wystany na trakt do Siebieża, przyprowadził młodego officera ze sztabu Moskiewskiego, który iechał z Siebieża do Klaczy do Jenerała Witgensteina. Wkrótce rzeczony pułk wziął adjutanta Xcia Witgensteina powracającego z Siebieża z papierami małoważnemi o stanie artylleryi. O godzinie 4tej wieczorem dowiedziałem się, że moje podjazdy odparte zostały, i że nieprzyjaciel z wielką siłą szedł na Jakubowo. W rzeczy samej wystąpił i zwiódł bitwę z 26tym pułkiem, który naysiękniej broniąc się, utrzymał się przeciwko wszystkim usiłowaniom Moskiewskim dla wyparcia jego ze wsi. Szczególnie stał się nieprzyjaciel zagrozić nam z boku przez opanowanie wielkiego lasu panującego nad doliną, w której leży wieś Jakubowo. Jen. Legrand postawił tam 56ty pułk, którego żadna siła Moskiewska nie zdołała stamtąd wyruszyć. Brygada Jen. Maisson przyszła ku wsparciu pierwszey linii. W ściśnionem stanowisku, z jedney strony gęstym lasem, a z drugiej domami, nie mogłem większey ustawić bateryi nad dział 22. Przeciwnie Moskale użyli, 36 dział, ponieważ z ich strony szersza była dolina; siły też daleko większe rozwinąć się mogły. Jednak walka trwała aż do godziny 10tej wieczorem bez najmniejszey straty. Sprowadziłem dywizyą Jen. Verdier, który stanął w odwodzie. Kirysserowie uszykowali się w rezerwie, ponieważ niepodobna było ich użyć na tem stanowisku. Sądziłem, że nieprzyjaciel szczególnie zamierzał udadź się na Siebież, dla zastonienia drogi do Peterzburga, i że przeto nie będzie upierał się przy otworzeniu sobie drogi przez Klacę; lecz skoro tylko świtać za-

eżeło, natychmiał atak ponowił. Po długim i tęgiem strzelaniu z artylleryi, uderzył na zamek Jakubowo. Już był na dziedzińcu, w tem pułk 26ty rzucił się na niego z bagnetem, zaraz 300 trupem położył, 500 wziął w niewolę, a resztę aż do lasu zapędził. Po tej rozprawie zdawało się mnie, że niepodobna było skutecznie atakować nieprzyziaciela w tem stanowisku. Z tytu za mną był wóz, postanowiłem więc takie czyścić obroty, ażebym go przyciągnął. W obudwoch dniach przeszłych utraciliśmy około 400 rannych. Nieprzyziaciel bardzo ucierpiał. Wzięliśmy około 600 jeńców, między którymi jest wielu officerow, których sami nie straciliśmy. — W tym momencie donoszą mnie, że nieprzyziaciel usiłuje opanować brod na Drysie. Wydałem więc rozkazy Jenerałom Caffex i Albert tam stojącym, ażeby nie bronili. Jeżeli nieprzyziaciel przydzie, dopełni życzeń moich. — Mam honor byź, i t. d.

(Pod.) *Marszałek Xze Reggio.*

Z Białej d. 1 Sierpnia o 10 wieczorem.

Mości Xiaże! Wczoray wieczorem o godzinie 11 uderzył nieprzyziaciel na wojska postawione na obronę brodu Sapieżyna. Podług danego rozkazu w tył cofnęły się. Przez całą noc postępował w zamiarze uderzenia na nas, do czego już przysposobiliśmy się. O świtaniu pokazały się chmury strzelców i kozaków, tudzież kolumn z wielkim wrzaskiem idących do ataku: lecz artyllerya należycie ustawiona i dobrze ustuzona, umiarkowała ten zapęd, i po chwili zmusiła do rozwinięcia się. Tym czasem formowały się nasze kolumny, a 3 dywizye tak stanęły, że jedna po drugiey mogły zayinować toż samo stanowisko. Kiedy tak wszystko przygotowano, rozkazałem poysź do at-

taku. Z razu tego stawili się Moskales; lecz daremnie. W oka mgnieniu byli złamani w Drysę wepchnięci. Uciekli więc zostawiwszy w ręku naszych 14 dział, 13 wozow prochowych, 2000 jeńcow, i zastawszy plac cały aż do rzeki trupami. Rzadko kiedy widziałem plac większej rzezi. Dywizya Jen. Legrand naywięcey dokazywała. Dywizya Jen. Verdier ścigała uchodzących o półtorey mili od poboiowiska, drogą do Siebieza, ciągle zadając naywiększą klęskę. Od gonicw dnia go stracił nieprzyziaciel około 4000 jeńcow, naymniey 4000 zabitych albo raniionych, a z naszych żadnego nie wziął w niewolę. Jenerałowie, officerowie i żołnierze, okazali naywiększą odwagę. Jazda lekka Jen. Caffex bardzo pięknie i szczęśliwie walczyła. Poźniey doniosę o wodzach, officerach i innych, którzy szczególniey popisali się, i dla których prosie będe o względy Cesarza. — Mam honor i t. d.

(Pod.) *Marszałek Xze Reggio.*

Prywatne listy, które dziś z Burgos odbieramy (wyraża dziennik państwa) zawierają ciekawe szczegóły o rozprawie w okolicach Salamanki. Wszystkie zgadzają się, iż pobicie Anglikow było pewne, gdy Xze Raguzy (Marszałek Marmont) raniony został. Nieoddzielne od takiego przypadku zamieszanie, przeszkodziło naszemu wojskom do popierania swoich korzyści i odniesienia większych. Strata wojska Angielskiego jest znaczna; wiele ich pułkow zniszczonych, wiele jenerałow i wyższych officerow zabitych zostało. Pomiędzy zabitemi liczą Jenerałow Kottona, Gawle i Attari, a poźniey jeszcze Jenerałow Lemarchand i Leith. Marszałek Beresford, jeden z nayzręczniejszych jenerałow Angielskich, jest iak mo-

wią raniomy, i umierającego uniesiono z pobocowiska. Trzey inni jenerałowie są mniej lub więcey ranieni. Dzień ten, który byłby zgubnym dla nieprzyjaciela, gdyby nieprzypadek wodza, zadał mu iednak znaczną klęskę i postawił go w niemożności ścigania woyska Francuzkiego, które cofnęło się w dobrym porządku i zaięło dawne swoje stanowisko nad Duero. Dopiero d. 24 mogła nieprzyjacielska jazda tylną naszą straż napastować, która składała się z 690 liniowego pułku. Waleczny ten pułk stanął śmiało w czworogranie przeciw nieprzyjacielowi; straszny przyiał go ogniem i do ucieczki przymusił. W tey to walce zginąć miał Jenerał Kotton, który Angielską jazdą dowodził. Działy się w tych rozprawach cuda waleczności: officer Francuzki od 112go pułku, uderzył na officera Angielskiego, który trzymał sztandar, uciął mu rękę i sztandar zabrał. Jak tylko woysko Francuzkie nad Duereę wrocilo, otrzymało z wszystkich stron z Wittoria, Madrytu i t. d. posiłki.

W Angielskim dzienniku *the Times* pod d. 11 Sierpnia czytamy następujący artykuł o woysku południowej Hiszpanii pod rozkazami Marszałka Soult, Xcia Dalmacyi: — "Marszałek Soult ciągnie z narodowej gwardyi wszystkie korzyści, iakie tylko obiecywać sobie z niey można. Obywatelska gwardya Sewilli iest 4000 głów liczna i dobrze ćwiczona; Karmony 1200, Fuentes 300, Xeres 2000. Gwardye te odhywiają wewnętrzną służbę i wyręczają liniowe woyska. W 4 prowincyach Andaluzyi i Estramadury znajdują się około 30,000 narodowej gwardyi. Jedna dywizya z 4000 Niemcow trzyma osadzone Sierra Morona i Manchę, utrzymując związek z Madrytem. Każdy pułk pieszy składa się z 5 bataliionow; 4ty

znayduie się na drodze z Francyi do Hiszpanii i z Hiszpanii do Francyi, dla prowadzenia popisowych i dowozow, a 5ty w zakładzie. Każdy bataliion iest 840 głów mocny. Każdy pułk jazdy składa się przeszło 500 ludzi; brakowało im długo koni, ale teraz wszyscy są na koniach. Dostawiono im 5000 koni. — Woysko pod Jenerałami Drouet, Lewal i Villate liczy 50, do 60,000 ludzi. Sewilla iest składem wszystkich potrzeb woyskowych i administracyi. Rzeka Gwadalquivira zrobiona została aż do Korduby spławną i zupełnie iest zabezpieczoną. Nie brakuie woysku ani broni, ani ubiorow i trzewikow, a koniom rządow. Lazarety dobrze są urządzone i opatrzone. Woysku nie zbywa na winie. Pobiera go z Xerez. Bogate rowniny wydaia obficie pszenicę, która przynajmniej dla woyska wystarcza. Mieszkańcy długo cierpieli niedostatku. Owsa nie iest wiele; ale słomy podostatkiem. Konie pasą się trawą i dobrze się utrzymiają. Tego rocznie żniwa są obfite. Przedsięwzięte są środki, aby żadne zboże do rokoshanow nieprzechodziło. Gory Rony, Korduby i Sierreny Moreny dostarczaią podostatkiem bydła na mięso. — Marszałek Soult zwrócił szczególniey swoią uwagę na odwod. Korpus Francuzki w Grenadzie stoi najlepiej i ma swoy zakład w mieście Grenadzie, które dotąd najmniej ucierpiało. — Sewilla iest obwarowana i zawiera zapas żywności i ammunicyi na rok dla woyska. Szalupy i armatne łodzie na Trocadero znaydowały się w złem stanie, teraz są naprawione. Marszałek Soult zniósł małe składy żywności po miastach; Sewilla dostarcza wszystkiego na całą prowincyą. W przypadku tylko wyprawy zakładaia po drogach magazyny.

Monitor umieścić z pism angielskich list z Theran z Persyi pod d. 1 Marca 1812, który w sobie zawiera: "W tej chwili odbieramy wiadomość o odniesionem przez Persow nad Moskalami zwyciężtwie. Wojskiem Perskiem dowodzili officerowie Angielscy. Król, i jego Wezer i cały dwor nie posiadają się z radości. Podobne zwyciężtwo mianoby w Europie za rzecz mało znaczącą; ale że dotąd nie zaszło tu ważniejsze, mają go zatem za bardzo znaczące. Moskale utracili 350 ludzi w zabitych i 500 w jencach. Wielkie to zwyciężtwo odniesione zostało przez 9000 Persow, z których 100 poległo na placu boiu. „ Nasi officerowie (dodają pisma angielskie) bardzo są dobrze widzianemi i obsypowanemi cukierkami, ciasteczkami i melonami. Jeden z nich Jerzy Ousseti zaszczycony od Króla został orderem Stońca. Moskale będą się zapewne dziwili, że nas w Persyi widzą na czele woysk nieprzyjacielskich, gdy tymczasem zachęcamy ich w Europie do boiu za naszą sprawę. Lecz odległość miejsca wszystko wyjaśnia: officerowie nasi nieprzewidując odmiany w politycznych naszych losunkach, kierują w najlepszej myśli perskiemi siłami przeciw naszemu sprzymierzyńcowi.

Z Berlina d. 1 Września.

D. 29 Sierpnia przybył tu Francuzki Jenerał dywizyi Hrabia Vandamme od wielkiego woyska, i udał się przez Potsdam w dalszą drogę. Tegoż dnia przybyli Jenerałowie Francuzcy Baronowie Schramm i Menard; pierwszy udał się zaraz do Stralsundu.

Ambassador Francuzki przy dworze Petersburskim, Jenerał Hrabia Lauriston, przybył na fregacie Moskiewskicy z ca-

tem swoim posełstwem d. 7 Sierpnia do Lipawy, i udał się zaraz do głównej kwatery N. Cesarza i Króla. Do tegoż portu przybyli na prywatnych statkach Sekretarz posełstwa Bawarskiego Hrabia Jennisson, i sprawujący Neapolitanskie interessa. Westfalski zaś poseł, Baron Busch, przy tymże dworze przejechał d. 30 przez nasze miasto do Kassel.

Z Londynu d. 14. Sierpnia.

W poniedziałek liniowy okręt o 74 działach i sloop Lyna od eskadry Pophama, która znajduje się pod brzegami północney Hiszpanii, powróciły do zatoki Cawsand. Oba te okręty ucierpiały bardzo od tamtejszych baterii i potrzebują znaczney naprawy. Postradały także wiele ludzi w zabitych i znaczną liczbę mają raniionych.

Rząd pozabierał wszystkie prywatne galery o 8 wiosłach, których znalazło się w Deal 17, a w Warkstone i Sandgabs 10. Są to płaskie i tak szypko pływające statki, że ich żaden żagiel nie zdoła dogonić; pod czas ciszy nawet doflają się za pomocą wiosł w 2 godzinach do brzegów francuzkich. Zresztą wiedzieć nie możemy na mocy jakiego prawa rząd prywatną tę własność zabiera.

Dowodzą przeznaczony przeciw Amerycejskiej przynajmniej jeden Admirala Warren, drudzy Admirala Hop.

Amerykanie kupowali w Jorkshire i Lankashire rękodzielnych towarów angielskich za 12 mil. f. szt. (480 mil. złp.) rocznie. Mają około 15,000 kupieckich statków, które wszystkie mogą być jako korsarskie okręty uzbroione i znajdują schronienie pod brzegami morza Atlantycznego. Otoż to są skutki powaśnienia się z tym kraiem.

D O D A T E K

D O N r o 73.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 9. WRZESNIA 1812 Roku WE SRODĘ.

Prefekt Departamentu Krakowskiego.

Swietne powodzenia oręza naszego i olbrzymie że tak powiem kroki, któremi Wielkie wojsko w ściganiu wspólnego nieprzyaciela poślepuie; wiecie już Szanowni Współrodacy, dokąd mężnych naszych zaprowadziły woioownikow. Swięże zdobycie Smoleńska cudem waleczności Rycerzy naszych uskuteczniłone, które im pochwałę Bohatera wieku ziednało, ważną w dziejach wojenaych uftanowito Epokę, i dowiodło, iż niema zapory, któraby męztwem walczącego o swoje prawa i oyczyznę Polaka, złamana być nie mogła: Ta mówię tak świetna zdobycz, każe się domyślać, iż w tey chwili orły nasze, unoszą się już może nad brzegami Wołgi i Newy. — Lecz któż niewiōdzi z iakimi trudami i znoiem te tak zadziwiające i poklask zdumiałey Europy pozyskujące czyny potączonemi być muszą? — Łatwo iest wyobrazić sobie, iż żołnierz spoczynku, a tem mniej dachu nieznaiący, i na wszystkie zmiany powietrza wyflawiony bez odzienia prawie być musi. — Rząd kraiowy przedsięwziął środki, ażeby woioownikom naszym na niczem nie zbywało: dostarczenie zaś koszul iako najmniej w szczególe kosztującego, a najpilniey potrzebnego Artykułu wspaniałomyślności Współobywatelow oddał. — Chęć zachowania porządku, a razem po-

trzeba pośpiechu, doradziły, ażeby pewna ich ilość rozkładem na Departamenta i Powiaty Obywatelom wskazaną została. — Ze iednak koszula nigdy zbytęczną przy Armii być nie może, a nadto wiele iest wspaniałomyślnych, których rozkład ten tyczyć się nie będzie, a którzy chętnie zawsze pośpieszają gdzie tylko pomoc ich ulgę cudzym cierpieniom przynieść może. — Prefekt potrzebę tę Publicznemi pismami ogłosić postanowił, ażeby tym szlachetnym Duszom wskazał sposobność dogodzenia razem dwom najwyższymi uczuciom, to iest: Ludzkości i Obywatelstwa.

Dobroczytności nie przepisują się prawidła, wola więc zupełna co do liczby każdemu z nieobiętych rozkładem iest zowiona. — Ze iednak w kraju naszym niemasz zapewne familii, któraby iednego, lub więcej z członkow swoich w dzisiejszey o całość Narodu Polskiego toczoney walce nie liczyła. — Niech tylko każdy pomyśli, iż ofiarując koszulę na potrzeby Armii, daje ją okrytemu może chlubnymi ranami Synowi, Bratu, Krewnemu, Przyjacielowi, i tym nikczemnym darem, ulży tak miłey mu osobie cierpienia, lub ją uwolni od nayszykkrzeyszey z nieocłędotwa pochodzącey niewygody, a zapewne mały ten wydatek niebędzie mu przykrym i Armia w momencie dostatecznie opa-

trzoną zofianie.

Koszule tak ofiarowane, mają być do Bior Prefekta, lub Podprefekta Powiatu w którym ofiarujący mieszka za kwitem oddawanemi. — Gwałtowność iednak potrzeby wymaga, ażeby w ciągu naydaley tygodni czterech od niniejszego ogłoszenia w przeznaczonych miejscach złożonemi były. W Krakowie dnia 7go Września 1812.

Wodzicki, Pref.

Wroński, S. J.

Z Warszawy d. 5. Września.

JO. Xze Czartoryski, Jenerał Ziem Po-dolskich, Marszałek Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego, wyjechał dnia wczorayszego przed południem z tutejszey stolicy do Puław, dóbr swoich.

Donoszą ze Smoleńska, że N. Cesarz Francuzow oglądał tam dnia 22 z. m. korpus 5ty dowodztwa JO. Xcia Poniatowskiego, i że oświadczywszy mu ukontentowanie swoje za okazane męztwo i dobre sprawienie się od początku kampanii, ozdobić raczył wielu wojskowych krzyżem Legii honorowey, a wielu na wyższe stopnie posuniętemi zofiało. Nie mamy ieszcze wyszczególnienia osób, które tą łaską W. Napoleona są zaszczycone. Korpus wspomniony wyruszył dnia tegoż ieszcze ze Smoleńska dla złączenia się z przednią Armją W. Woyska, zofiającą pod sprawą N. Króla Neapolitańskiego, i ciągle nad nieprzyjacielem odnoszącą korzyści.

Od Bugn piszą, że główna kwatera Xcia Schwarzenberga znajdowała się w końcu Sierpnia w Kowlu, Jenerała Regnier w Mozurze, a Jenerała Kosińskiego w Włodzimierzu. Jenerał Moskiewski Torman-sow cofa się na Łuck i Dubno. Rzeka Styry rozdziela, teraz sprzymierzonych od

woysk nieprzyjacielskich.

W tych dniach wyszła z tey Stolicy część Gwardyi ruchomey, iak nayporządniey ubraney i we wszelkie porządki wojskowe opatrzoney, do korpusu Jenerała Dywizyi Kosińskiego.

Z Wilna d. 23. Sierpnia.

Kuryer Litewski doniosłszy dzis w krotkości o korzyściach odniesionych pod Smoleńskiem, i o wzięciu tego miasta, przydaie: W bitwach pod Smoleńskiem Moskale stracili 4,000 zabitych, a do 12,000 ranionych. Korpus Polakow pięknie się popisał. Pod Krasnym naprzod sraż przednia wielkiego woyska starła 27 dywizyą Moskiewską. Nastąpiły potem rozmaite bitwy równie nieszczęśliwe dla Moskalow. Przejęci radością obywatele Wilna oświecili dnia 22 rzęsiwym ogulem domy swoje.

W Święcianach obchodzono uroczyscie dzień imienin W. Napoleona. Dnia tegoż zebrany tam Seymik, po zagaieniu przez JW. Edwarda Hrabiego Mołłowskiego Podprefekta, wybrani zofiali iednomyślnie Postami na Seym JW W. Benedykt Hr. Morykoni i Józef Polkowski.

— *Z Wilna.* —

Kommissya Rządu tymczasowego w W. Xięstwie Litewskiem przyjąwszy z wdzięcznością ofiarę patriotyczną i godną naśladowania JP. Anteszewskiego, następnym iego do siebie adres w gazecie Kuryera Litewskiego umieścić zaleciła:

Na potrzeby woysk czynnych za bytem odradzaiący się oyczyzny Polskiej, iako ieden z iey synow, ofiaruję żyta miar tysiąc, każdą pogarcy 26 Litewskich licząc, i ięczmienia miar takichże 500, bez odwiezienia do magazynow kraiówych, gdzieby wypadato. Resztę zaś zboż kupnych w zapasie moim oszczędzonych poddaię pod

rekwizycją dla woysk takowych, co każdy cnotliwy obywatel uczynić jest winien. Te kilka słów wiernie wyrzeczonych, niech będą wytłumaczeniem moich chęci służenia oyczyźnie. Z Antoszewa w Powiecie Wikomirskim d. 21 Lipca 1812 roku.

Hyacynt Antoszewski, Por. woysk Pol.

Wypis listu z Włodzimierza pisanego na dniu 31 Sierpnia: — "Już tedy pod dowództwem Jenerała dywizyi Kosińskiego wchodzimy na Wołyń, gdzie tychże samych co w Litwie znajdujemy Polaków; byliśmy tu przyięci z radosnemi okrzykami, które naysmilszem dla serca uczuciem wynagradzają żołnierza za trudy, od wojny nieoddzielne. Duchowieństwo błogosławiło naszej broni. Magistrat na czele cechów pod swe chorągwie zgromadzonych, wyniósł naprzeciw nam chleb i sól; żydzi nawet, którzy w Brześciu słusznie na siebie ściągnęli podeyrzenie, przeciwnie w Włodzimierzu, ubiegali się w ofiarowaniu wszystkiego, czego tylko żołnierz potrzebuje. Niezadługo ziechali okoliczni Obywatele; liczba ich przecież była niewielka, albowiem, (iak wiadomo) nieprzyjaciel pozabierał z domów tych, którzy mu się zdawali niebezpiecznemi. Niebaczny! nie byłże zdolnym poznać Polaków? niewidziałże, iż chyba wszystkich zabrać mu należało, gdy wszystkim jest wspólną cnotą przykładnego Obywatel-

stwa. Gdy wieczor nadszedł, mieszkańcy naysiękniey oświeciwszy miasto, nayscinniey częstowali zbroynych swych współrodaków; w każdym domu była nayschojniejsza uczta; wszystkie zaś uprzyemnianowynurzeniem patryotycznych uniesień. Tak to Polacy wszędzie iedni i wszyscy iednym zupełnie zaięci są przedmiotem, to jest odzyskaniem Oyczyzny. Ten to duch narodowy okropnemi naiezdęcę wsząd przeraża widmami; cofa on się niemniey przed nim, iak przed dzielnemi Wodzami; Xciem Schwarzenbergiem i Jenerałem Regnier, oraz ze wszech miar szanownym naszym Jenerałem Kosińskim. Jenerał Regnier posunął się do Turzysk, i w bliskim z nim iesteśmy związku; Xże Schwarzenberg posłąpił do Kowla; zagrożony ze trzech stron nieprzyjaciel cofa się na Łuck ku Dubnowi. W krotce spodziewać się należy zupełnego zaięcia Wołyńa..

Dnia 7 Września 1812.

Cena zboż roznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Korz: Przenicy	17 — 16 —	15 — 14 —		
nowe Zyto	13 15 12 —	11 — 10 —		
nowy Jęczmień	10 — 9 —	8 — 7 —		
— Owsa	7 — 6 6	6 — 5 —		
— Jagiel	30 — 27 —	24 — —		
— Grochu	— — —	— — —		
— Rzepaku	— — —	— — —		

D O N I E S I E N I A.

Jan Eder Tyrolczyk, przybywszy do Krakowa z stadem pięknych Hiszpańskich owiec i baranów, poleca się lubiącym piękne i dobre owce. Stoi na Podgorzu w domu Pichelmajera pod złotą gwiazdą, gdzie każdego czasu widzieć można też owce.

Z mocy Wyroku Wysockiego Trybunału Cywilnego I. Infl. Dep. Krakowskiego, dnia 13 b. m. i r. na Podgorzu przy Krakowie w domu pod Nrem 36 w rynku, przez publiczną licytacją sprzedawane będą następane efekta, to jest: gotowalnia, stoliki machoniowe, lutira, kanapy, porcelana, faianse, cyna, bielizna flołowa, kopersztuchy, tyżeczki srebrne do kawy, &c. Mający chęć kupienia raczą się na oznaczonym miejscu i czasie znajdować. W Krakowie d. 7 Września 1812.

Jan kandy Fachinetti, Komornik Tryb. Han. Dep. Krak. i Radom. zastępczący Ur. Łoborzewskiego, Kom. Tryb. C. I. J. D. K.

Dnia 17go Września 1812 r. w Krakowie na przedmieściu Wesoła Jurydyce Lubicz zwanej w domu pod liczbą 196 sprzedane będą przez publiczną licytacją za gotową kurant monetę następujące efekta, krzesetka, stołki, stoły, stoliki, gablotka, zwierciadło, kanapy, szafy, powoz, magiel, trzoda, zboże, w snopach, jako to: przenica, żyto, ięczmień, groch, sputak. Życzący sobie nabydź takowych ruchomości i zboża zechcą się na oznaczonym mieyscu i czasie znajdować. W Krakowie d. 6go Września 1812 roku.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Kr.

Liść gończy. J. K. Mości Sąd policyi poprawczy obwodu Jędrzejewskiego, zwywa uprzejmie wszelkie władze cywilne i wojskowe, ażeby zbiegłego Mateusza Ozdobę włościana z wsi Kosiejowic powiatu Miechowskiego śledzić, i wysłedzonego do Ur. Podśędka powiatu Miechowskiego pod frażą dostawić racyty; tenże jest wzrośtu dobrego, barczyty, oczow siwych, twarzy trochę pociągłej, nosa ściągłego, włosow blond, mowi po Polsku, ma na sobie kamizelkę, koszulę i spodnie płócienne bóty chłopskie.

(Pod.) *Felix Piotrowski, Pods. Girtler, Pisarz.*

W skutek Rezolucyi Trybunału Cyw. I. Instancyi Dep. Krak. z d. 29 Maia r. b. do Nr. 2029 zapadłej a zatwierdzającej uchwałę Rady familyney w Sądzie Pokoju Powiatu i miasta Krakowa Wydziału Igo na d. 20 Maia r. b. w opiece małoletniego Romana Zakrzewskiego względem przedaży nieruchomości wyszła, podaje się do wiadomości publiczney: iż taż nieruchomość, to jest dworek murowany z ogrodem w gmiecie III. miasta Krakowa na Piasku pod liczbą 102 stojący, a do ponienionego małoletniego Romana Zakrzewskiego należący jest do sprzedania przez publiczną licytacją: której gdy pierwsze czyli przygotowawcze przysądzenia na dniu 17 m. i r. b. dla niezgłoszenia się licytantow nie nastąpiło; przeto na stanowcze przysądzenie tu w Krakowie w Kancellaryi niżej podpisanego w domu przy ulicy Swieckiej pod liczbą 346 dnia 29 Września od godziny otey z rana r. b. odbywać się mające; życzący sobie kupna rzeczzonego dworku wzywają się z zaopatrzeniem się w dziesiątą część szacunkowey summy dworku ztp. 4268 i gr. 3 1/2 wynoszącej, na Vadium złożyć się przed licytacją winne: gdzie naywięcej nad powyższą szacunkową summę ztp. 4268 i gr. 3 1/2 dającemu wspomniony dworek stanowczo przysądzonym będzie. — Między warunkami dogodnemi dla kupujących jest, że summa wylicytowana za dostateczną hypoteką może zostać przez lat cztery przy Nabywcy dworku z procentem po 5 od 100, to jest poty, poki małoletni Roman Zakrzewski do pełnoletności nie dojdzie. W Krakowie dnia 18go Sierpnia 1812 Roku.

Andrzej Markiewicz, Notaryusz Dep. Krak.

Notaryusz Publiczny Powiatu Miechowskiego Departamentu Krakowskiego. Gdy na proźbie Ur. Michała Jaworskiego małoletnich Katszyńskich Opiekuna uchwała Rady familyney w Sądzie Pokoju Powiatu Miechowskiego odbyta Rezolucya Prześw. Trybunału I. Instancyi Dep. Krak. pod dniem dwudziętego Lipca r. b. pod Nr. 2742 zatwierdzoną została, i przedarż domu w mieście Miechowie pod Nr. dwunastym sytuowanego, tudzież stodoły, ogrodu i półtory kwarty roli do rzeczonych nieletnich Katszyńskich należących niżej podpisanej zalecona jest, w skutek tedy powyższej Trybunałskiej Rezolucyi uwiadomiona publiczność, iż sprzedarż rzeczonych Realności drogą urzędowey licytacji nastąpi, i do odbycia przygotowawczego przysądzenia tychże Realności dzień 25 miesiąca Września r. b. w mieście Miechowie w domu powyżey wymienionym naznacza się — gdzie Opiekunowie Ur. Michał Jaworski we wsi Sieborowicach, i dodany Pan Franciszek Gaiewicz w mieście Miechowie Dep. Krakow. zamieszkałi znajdować się mają. — Szacunek Realności według detaxacji dnia 3go Sierpnia r. b. uskutecznionej do pierwszego wywołania jest ustanowiony. Dom w półowie murowany w półowie drewniany z chlewami w tyle domu, oraz i z płacem otaxowany złotych pol. 2545 gr. 27 — ogrod ze stodołą ztp. 800, półtory kwarty roli ztp. 1500. Chęć kupna mający na czas i miejsce wyżej opisane o godzinie 9 z rana wzywają się z zaopatrzeniem się w całą część wartości szacunkowey summy. jako przed zaczęciem licytacji złożyć się w mieyscu iey aktu mającey. — Zaś warunki licytacji i inne kondycye w kancellaryi niżej podpisanego Notaryusza zawsze przeczytać być mogą. — Dan w Miechowie dnia 15go Sierpnia 1812.

Jozeff Przemyski, Notaryusz Jego Króli. X. Miel P. M. Dep. Kr.